

Riksdagen

Stenografiska uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2006/07:22

Stenografiska
uppteckningar
2006/07:22

Fredagen den 23 mars

1 § Ekofin

Finansminister Anders Borg

Återrapport från ministerrådsmöte den 27 februari 2007

Information och samråd inför ministerrådsmöte den 27 mars 2007

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar finansministern med medarbetare hjärtligt välkomna hit. Vi går direkt in på agendan. Vi ska få en återrapportering från ministerrådsmötet den 27 februari. Varsågod, finansministern.

Anf. 2 Finansminister ANDERS BORG (m):

Jag tycker att vi från svensk synpunkt av två skäl kan vara väldigt tillfreds med mötet den 27 februari, dels därför att det blev en mycket bra diskussion om *key issues paper*, dels därför att vi bland annat utifrån EU-nämndens synpunkt på det förra mötet också lyckades bidra till att driva fram en diskussion om klimatfrågorna mellan finansministrarna på Europeiska rådets möte som hölls någon vecka senare, vid den informella middagen.

Om vi tittar på själva ärendena var det förhållandevis okontroversiella diskussioner om stabilitets- och konvergensprogrammen. Man sade att man här skulle ha en så kallad horisontell diskussion. Det skulle betyda av vi skulle ha ett antal förberedda och mer kvalificerade inlägg om ett antal viktiga sakfrågor snarare än enskilda länder. Så blev det inte över huvud taget, utan det blev en lång redogörelse för Grekland, Slovenien och så vidare. Det pågår väl fortfarande ett reformarbete i fråga om Ekofinrådets diskussioner där det finns en del övrigt att önska.

Vi fick också en ny rekommendation till Polen. Det var inte mycket att säga om det. Huvuddiskussionen handlade om CCTB, harmoniseringen av företagsskattebaserna. Där har det skett en väldig förskjutning av opinionen i Ekofinrådet. Såvitt jag kan minnas var det sex länder som förordade det förslag som ordförandeskapet drev, och jag tror att det var 14 länder som uttalade sig mot att man skulle skriva in det. Det finns alltså en bred majoritet för den skeptiska hållning som Sverige stöder.

Man kan konstatera att alla de länder som normalt sett är för stark sysselsättning, god tillväxt, låg grad av byråkrati och näringslivsvänliga villkor är skeptiska till att gå vidare med detta. Det handlar dels om riskerna för ett mycket komplext skattesystem, dels om en stark betoning av den nationella suveräniteten.

Jag tror därför att vi därmed har uppnått två saker. Den ena är att vi har mycket starka argument för att driva processen vidare på ett sakligt och riktigt sätt, därför att det finns problem som bör diskuteras och hanteras tekniskt och som det finns skäl att så att säga köra i botten, alltså: Hur skulle ett sådant skattebassystem se ut?

Sverige ska naturligtvis vara en konstruktiv partner i dessa diskussioner, inte minst därför att jag tror att de diskussioner som har varit har bidragit till att skepsisen har ökat, om jag ska vara ärlig. Så småningom ska vi naturligtvis förhålla oss till detta. Det är inte så att vi har avvisat alla sådana planer för all framtid, utan vad vi har sagt är att vi ser allvarliga problem och att det var alldeles för tidigt att utan ett ordentligt beredningsarbete nu ta ställning i frågan. Och vi gav också uttryck för en principiell hållning. Vi menar att det finns ett starkt nationellt suveränitetsargument och därtill ett ekonomiskt argument i termer av att Sverige och ett antal andra länder har effektivare och bättre företagsskattesystem än vad man har på kontinenten, framför allt när det gäller de komplexa reglerna för avskrivningar.

Jag tycker att vi får vara förhållandevis nöjda med detta. Det blev en allmänt inriktad text till *key issues paper*, och frågan kom inte heller upp på Europeiska rådet veckan efter.

Sedan diskuterades också integrerade riktlinjer för de länderspecifika rekommendationerna och administrativa bördor. Det var också positivt att vi nådde en enighet om att vi ska minska de administrativa bördorna i EU-systemet med 25 procent. Vi drev då också att man i diskussionerna om ansvarsfrihet bör skärpa systemen. Och vi nämnde också betydelsen av att varje medlemsland skärper sina system för att säkerställa att det inte finns brister i hanteringen nationellt därför att det ofta är där som de stora problemen finns.

I diskussionen om Target 2-systemet anförde vi, bland annat med stöd av finnarna, betydelsen av att länderna utanför får vara med, att man inte får ett alltför komplicerat system och att man hittar bra rättsliga grunder för detta framöver.

Den stora diskussionspunkten var helt enkelt *key issues paper*, och vi får vara nöjda med att det blev en så pass stark uppslutning för det som vi uppfattar som den svenska hållningen.

Anf. 3 CARL B HAMILTON (fp):

Man ska nu fira att det är 50 år sedan Romfördraget tillkom. Och jag tänkte känna finansministern lite grann på pulsen när det gäller hur den europeiska integrationen har gått till. När man ser tillbaka kan man fråga: Varför har EU eller EEC lyckats? Jo, det är därför att man har haft en arbetsmetod som inte har varit svensk eller skandinavisk till sin natur, utan man har ofta på olika områden först satt upp ett mål, till exempel: Vi ska ha fri rörlighet för varor. Vi ska ha fri rörlighet för individer. Vi ska ha frihandel med den ena eller den andra produkten.

Det gäller även euron, utan att veta exakt hur vi ska komma fram till att euron introduceras. Hur ska vi komma fram till fri rörlighet? Vi vet att det på vägen finns otroligt många svåra beslut.

Vi har också klimatbeslutet som togs, alltså att koldioxidutsläppen ska reduceras med 20 procent till 2020, men vi vet inte riktigt hur detta ska gå till.

Det är alltså en arbetsmetod som syftar till att undvika att man omedelbart ska köra fast i ett utredningsarbete där det blir väldigt många möjligheter för de deltagande länderna att stoppa en pinne i hjulet och hindra det fortsatta arbetet.

Finansministern säger: utan ordentligt beredningsarbete. Ja, men det är i själva verket en arbetsmetod som man har inom Europeiska unionen att först sätta upp slutmålet och sedan ge sig in i det besvärliga beredningsarbetet, annars hade man aldrig nått slutmålet. Vad säger finansministern?

Anf. 4 Finansminister ANDERS BORG (m):

Det är en något mer filosofisk reflexion en dag som denna. Det är säkert en delvis korrekt beskrivning av dessa förlopp. Jag har inte deltagit i dem. Men det som jag slås av här är att vi bland annat har en fråga om nationell suveränitet som är av principiell natur. Jag vet en del om förberedelsearbetet i fråga om till exempel euron eftersom jag har en bakgrund i Riksbanken. Och om jag jämför det med det som finns i detta trippel-CCTB-projekt skulle jag vilja säga att vi har väldigt långt kvar till euron, om man ska jämföra i tiden var vi befinner oss. Dels är det en väldigt komplex fråga, dels är utredningsarbetet väldigt rudimentärt. Det är också rätt tydligt att de länder som säger att de är för detta av de skäl som jag tror att både Carl B Hamilton och jag har stor förståelse för, nämligen att det skulle minska transaktionskostnader och förbättra tillväxt, är länder som ofta har mycket komplexa system och därtill väldigt höga bolagsskatter.

Det är väldigt svårt att värja sig från intrycket av att de kanske primärt på båda dessa punkter snarare är ute efter att gynna sina nationella intressen än något annat.

Det är möjligt att denna metod har varit framgångsrik historiskt. Jag tycker att det känns väldigt svårt – det är mer en personlig reflexion – att föreställa mig att jag ska vara för någonting som jag inte vet vad det är. Jag kanske är formad av en svensk mentalitet att det ska vara grundligt och ordentligt utredningsarbete där man har en klar bild av vart man är på väg och en försiktighet i agerandet. Det strider kanske lite grann mot en kontinental politisk kultur. Men det är så som vi nordbor, holländare, och även östeuropéer nu och engelsmännen tänker om politik. Man har ett pragmatiskt förhållningssätt och löser stegvis olika samhällsproblem snarare än att göra breda proklamationer.

Anf. 5 ORDFÖRANDEN:

Vi går över till samrådet inför ministerrådsmötet den 27 mars. Vi har fått en A-punkt, om jag har förstått det rätt, som handlar om samordning av medlemsstaternas system för direkt beskattning på den inre marknaden. Vi brukar inte börja med A-punkterna, men detta har tydligen blivit en beslutspunkt. Och finansministern kan kanske börja med den.

Anf. 6 Finansminister ANDERS BORG (m):

Vi kan naturligtvis börja med den. Detta är inte ett speciellt kontroversiellt rådsmöte, och detta är inte en speciellt kontroversiell punkt. Den ska inte sammanblandas med bolagsskattebasen.

Här är det frågan om att kommissionen har tagit fram tre meddelanden. Det rör inte hur vi ska arbeta med att ta fram gemensamma regler för skattesystemen utan hur vi ska förhålla oss till att länderna har olika skattesystem. Det råder full enighet om detta.

När det gäller utgångspunkten för detta kan man säga att vi har fått problem därför att domstolen har gjort ett antal utlåtanden. Det finns tre huvudinriktningar: Det handlar om att undanröja diskriminering och dubbelbeskattning, om att förebygga och motverka skattefusk och om att minska kostnaderna för systemen.

Detta gäller huvudmeddelandet. Det finns också två ytterligare meddelanden som rör hur man ska hantera förlustavdrag och ytterligare en, något teknisk, fråga.

Vill du lägga till något på den här punkten, Per?

Anf. 7 Departementsrådet PER CLASSON:

Det finns två kompletterande meddelanden till kommissionens huvudmeddelanden. Ett rör gränsöverskridande förlustutjämning, och det ska ses mot bakgrund av EG-domstolens dom i Marks & Spencer-målet. Där vill nu kommissionen diskutera lämpliga tolkningar av den domen.

Dessutom finns det ett meddelande om så kallad utflytningsbeskattning. Det handlar om skatter som medlemsstater tar ut när en person eller ett företag flyttar ut från en stat. Där finns det också ett EG-domstolsavgörande när det gäller fysiska personers kapitalinkomster. Det finns ännu inget när det gäller företag. Kommissionen vill diskutera frågan med medlemsstaterna och se om det finns alternativa sätt att beskatta i de här utflytningsfallen.

Anf. 8 Finansminister ANDERS BORG (m):

Det här är dels rekommendationer och tankar från kommissionen snarare än beslut i konkreta frågor, dels en inriktning som huvudsakligen handlar om att medlemsstaterna själva fattar beslut på ett sätt som ska minska kostnaden för att ha lite olika skattesystem. Det här är någonting som vi i grunden är för och som vi vill backa upp. Jag tror också att det kommer att vara i princip helt okontroversiellt.

Anf. 9 STAFFAN DANIELSSON (c):

De här frågorna är lite svåra. Det är alltid en fördel med transparens och att inte skattekonkurrera för mycket. Samtidigt har finansministern väldigt argumenterat för varför det är bra att vi har olika system i olika länder. Kan vi behålla vårt, i förhållande till de andras, överlägsna system?

Jag vill anknyta lite till den tidigare diskussionen, som Carl B Hamilton väckte. Var går gränsen mellan harmonisering och samordning? Det man säger här är att harmonisering leder till gemensam lagstiftning som ersätter de nationella lagarna medan samordning å andra sidan bygger vidare på nationella system för att göra de förenliga med fördraget och varandra.

Men kommissionen håller i och för sig fast vid sin grundmålsättning – en gemensam konsoliderad bolagsskattebas. Sedan lägger man fast målet att harmonisera i andra hand. Jag tror att det är bra att man kan

Anf. 10 Finansminister ANDERS BORG (m):

Om man med resultat avser effekterna på tillväxt och sysselsättning tror jag att det här mycket väl kan vara ett minst lika effektivt sätt att ta sig framåt.

Om man tittar på de principiella frågorna finns det emellertid viktiga skillnader. När vi diskuterar harmonisering är detta ett medlemsstatsbeslut. Medlemsstaterna väljer att gemensamt diskutera problem och hitta lösningar. Ibland är det exakt likadana lösningar och ibland är det lösningar som gör att olikheterna i systemen finns kvar men friktionerna mellan dem blir mindre. I grunden är det en beslutsprocess som ligger kvar på medlemsstaterna där man har en större möjlighet till nationellt beslutsfattande.

Gemensamma enhetliga regler är att flytta upp frågan på EU-nivå. Jag tycker att det också har den viktiga implikationen med förändringar av systemet. Vi gör ofta misstag när vi gör förändringar. Det gör man i alla länder. Ett svenskt politiskt förhållningssätt är att man då på ett rätt prestigeфritt sätt försöker korrigera dem och gå vidare med anpassningar av systemen. Det kan finnas enskilda grupper eller enskilda sektorer som drabbas av en regel. Det har hänt vid stora skattereformer och liknande i svensk historia. Då försöker vi korrigera dem.

Om vi väljer en EU-regel som är enhetlig för alla krävs det sedan också hela den komplicerade EU-processen för att korrigera systemen. De blir extremt stelbenta och väldigt komplexa när det gäller att få en förändring till stånd. Det gör att när vi sedan sitter med det här så tycker vi att domstolen gör uttolkningar av reglerna som ingen förutsåg när besluten fattades. De kan för nationella medlemsstater ställa till betydande problem – både politiska och ekonomiska – som inte skulle uppkomma om man fortfarande hade beslutanderätten kvar. Det finns alltså både en principiell och en praktiskt skillnad som är rätt viktig.

Anf. 11 ULF HOLM (mp):

Herr ordförande! Vi kan nog vara ganska överens om att det behöver ske vissa förändringar på det här området. Finansministern argumenterar också väl för att det kan finnas behov av det.

Jag är lite grann inne på samma linje som Staffan Danielsson; jag tror att skillnaden mellan samordning och harmonisering kanske inte blir så stor, trots allt.

Jag skulle också vilja veta vad som händer med länder utanför EU. Det måste väl ske ett sådant arbete med de länderna också, för det finns ju skillnader även när det gäller skattelagstiftning gentemot länder utanför som man ska försöka förhindra. Detta är ett sätt att försöka förhindra skattebrott och för att vi ska få en korrekt beskattning.

I underlaget står det också att kommissionen har för avsikt att lägga fram ett förslag om gemensam konsoliderad bolagsskattebas. Det låter som harmonisering. Jag vet inte om det är det, men det låter så. Fortsättningen på samordningen är alltså harmonisering.

Anf. 12 LENA OLSSON (v):

Jag har ungefär samma frågor som Ulf. Jag har strukit under det här med en gemensam konsoliderad bolagsskattebas. För mig låter det också som en harmonisering. Man blir misstänksam när man läser om harmonisering och samordning. Jag har svårt att skilja på det här, och jag är oerhört skeptisk till den här beskrivningen.

Anf. 13 Finansminister ANDERS BORG (m):

Jag börjar med Ulf Holms frågeställningar. Samordningen av skattesystemet är skild från harmoniseringen. Att kommissionen avser att gå vidare med en gemensam konsoliderad skattebas har vi vetat länge. Det är aviserat sedan år tillbaka att det ska komma ett förslag från kommissionens sida hösten 2008.

Det är inte sannolikt att ett sådant förslag i dag, med de problem som vi i dag ser, skulle vinna stöd bland medlemsländerna. 14 länder säger till ordförandeskapet: Nej, vi vill inte ha den här texten. Vi är inte beredda att uttala oss positivt. Då måste kommissionen ta till sig den signalen, och det är jag övertygad om att den också gör. Man får försöka hitta sätt att antingen ta förslaget framåt eller att fördjupa underlagen som gör att de som känner bekymmer för vad vi kan uttala oss för innan vi vet vad det blir är tillfredsställda.

Det finns en grundläggande skillnad mellan harmonisering och samordning, precis som Lena Olsson tar upp. Man kan aldrig utesluta att vi är för det ena eller det andra, men den grundläggande skillnaden är att harmonisering bygger på att vi får en gemensam lag och samordning på att vi behåller det nationella beslutsfattandet. Vi är ibland drivande för harmonisering. På momssidan har vi varit det. Det sammanhänger bland annat med att det ska underlätta för svenska företag och minska möjligheterna till skattefusk.

Vi kan tittar på de tre saker som det här handlar om: att undanröja diskriminerande dubbelbeskattning men också att motverka utebliven beskattning och skattefusk.

För att ta ett konkret exempel vill tyskarna gå vidare med att själva få införa en omvänd momsföring. Det är som om vi andra skulle säga: Tyskland får självt bestämma hur landet ska hantera sina problem utifrån sina förutsättningar! Det tycker jag är i grunden skilt från att man säger att vi måste ha en enhetlig gemensam regel som ingen får avvika ifrån.

Jag tycker att det finns en tydlig distinktion mellan harmonisering och samordning. Därmed inte sagt att vi inte på vissa punkter är för harmonisering. Det är vi. Där har vi – den tidigare och den nuvarande regeringen – också varit drivande i gemensam samsyn.

Anf. 14 ORDFÖRANDE:

Jag finner att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i frågan.

Vi går vidare till punkt 3, som handlar om genomförande av stabilitets- och tillväxtpakten vad gäller stabilitetsprogrammet och konvergensprogrammet.

Anf. 15 Finansminister ANDERS BORG (m):

Den centrala frågan är att vi kan backa upp kommissionens skrivelser om Lettland, Spanien, Belgien, Bulgarien och Rumänien.

Jag tycker att man möjligtvis kan lägga till att det finns en viss grad av asymmetri, som jag tror att man kommer att påpeka på rådet. Det handlar om att de nya östeuropeiska länderna med mycket låg skuldsättning oftare får tuffa kommentarer. Men andra länder, med mycket hög skuldsättning, som Belgien hanteras med betydande försiktighet.

Jag måste säga att detta är märkligt. Det syftar naturligtvis till att upprätthålla långsiktigt uthålliga statsfinanser. Det handlar i grunden om skuldsättning. Därför tycker jag att man bör vara tydlig med att skuldsättningen är central för den långsiktiga uthålligheten och att man följaktligen också måste titta inte bara på förändringar av inriktningen på finanspolitiken i de här andra länderna utan också på nivån. Har man stora överskott, som flera av dem har, och låg skuldsättning så bör man beakta det i bedömningarna. Men vi har inte någon avvikande syn i förhållande till kommissionen i de här frågorna.

Anf. 16 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i ärendet.

Vi går vidare till punkt nr 4, som handlar om EU:s allmänna budget och prioriteringar inför den.

Anf. 17 Finansminister ANDERS BORG (m):

Här har Sverige fått starkt gehör från länder som är oss närmast för de synpunkter vi har haft från de tidigare regeringarna och från nuvarande regeringar. Vi har alltså inga svårigheter med att ställa oss bakom den här inriktningen.

Det handlar om att vi ska tydliggöra att medel används under god kontroll och att vi ska begränsa byråkrati och se till att vi får största möjliga effekt av budgetsystemen. Men man får nog säga att riktlinjerna förmodligen är bättre än resultatet när vi kan titta på utfallet om några år.

Anf. 18 LENA OLSSON (v):

Jag vill passa på att ställa en fråga som gäller EU:s budget för 2008: Finns det pengar avsatta till TEN-projektet med den ryska gasledningen?

Anf. 19 Finansminister ANDERS BORG (m):

Det finns inte några pengar avsatta till den ryska gasledningen. Det bör kanske också påpekas i det här sammanhanget att det inte heller finns något sådant ärende hos den europeiska investeringsbanken. Det är inte heller sannolikt att det kommer ett sådant ärende till den europeiska investeringsbanken. Det finns många skäl till detta – dels politiska skäl, dels det faktum att ryssarna inte direkt har brist på resurser för projektet.

Anf. 20 ULF HOLM (mp):

Herr ordförande! Jag tycker också att slutsatserna är ganska bra. Dokumentet handlar i stor utsträckning om att förebygga missbruk av pengar.

Det enda jag skulle vilja fråga om är ifall man har tagit del av alla revisionsrättens rapporter. Jag har för mig att till exempel biståndet har varit rätt kritiserat utifrån att det har funnits mycket svinn. Man borde särskilt fokusera på de områden där det har funnits problem innan.

Jag har ingenting emot att man tar upp vare sig jordbrukspolitiken eller en förbättrad hantering av strukturfonderna, men sedan lyfter man plötsligt upp GUSP – av mer politiska skäl, tror jag. Jag är lite förvånad över det.

Men jag har ingen avvikande åsikt, utan mest funderingar över frågor där man har lyft upp även andra områden där vi vet att revisionsrätten har haft synpunkter tidigare.

Anf. 21 Finansminister ANDERS BORG (m):

Vi ska föra en diskussion om revisionsrätten under nästa punkt. Där har vi en stark svensk ståndpunkt – att det är oerhört viktigt att revisionsrätten fungerar bättre och att medlemsstaterna går längre.

Det som rör biståndet skulle jag vilja att Lotta Karle, vårt kansliråd, säger någonting om.

Anf. 22 Kanslirådet LOTTA KARLE:

För att svara på frågan om revisionsrättens rapporter kan jag säga att vi naturligtvis tittar på dem. Anledningen till att de här punkterna har kokat ned till det som det är i riktlinjerna till kommissionen har att göra med att riktlinjerna går både till kommissionen och till parlamentet. GUSP har lyfts upp här eftersom GUSP är det område som parlamentet har tagit – vi kan kalla det för kidnappat – för att få igenom höjningar på andra områden. Detta är alltså anledningen. GUSP är inte en så stor del av budgeten, men den ger orsak till en hel del andra ökningar på andra områden. Det är därför det här har tagits upp separat.

Anf. 23 ORDFÖRANDEN:

Om det inte finns några ytterligare frågor på den här punkten kan vi gå vidare.

Finns det något ytterligare som finansministern vill tillägga angående kommissionens interna kontrollplan? Vi har ju varit inne på det lite grann här.

Anf. 24 ULF HOLM (mp):

Den har vi ju diskuterat flera gånger när det gäller revisionsrättens arbete. Man kan inte säga så mycket kritiskt om det som står här. Det är inget fel i det. Frågan gäller det som inte står här. Det gäller hela den här diskussionen om att tjänstemän inom kommissionen ska kunna ange när de upptäcker att någonting går fel utan att de då bestraffas av kommissionen. Det har ju hänt vid ett flertal tillfällen. De punkterna finns inte alls med här. Jag ser dem som en väldigt viktig del i att förhindra bedrägerier inom EU-kommissionen och dess institutioner. Då måste man våga lyfta upp även den synpunkten.

Anf. 25 Finansminister ANDERS BORG (m):

Det är en rätt sannolikt att jag gör ett inlägg kring den interna budgetkontrollen på rådsmötet, men jag uppfattar att det finns en mycket bred svensk enighet i synen på detta. Jag hade inte tänkt säga något revolutionerande nytt på den punkten utan snarast understryka betydelsen av att kommissionen jobbar med detta och att medlemsländerna jobbar med detta. Tyskarna säger att de har svårt att göra någonting själva eftersom de har en federal struktur. Men vi underströk att även länder som har den typen av struktur bör arbeta hårt med att ha en god budgetkontroll av hur EU-medlen används på det nationella planet. På sikt skulle vi naturligtvis också vilja se reformer av revisionsrätten. Jag tror att det finns en erfarenhet hos alla som har tjänstgjort därnere av att det här är en mycket ineffektiv organisation. Jag tror att utvidgningen har gjort den väsentligt mer ineffektiv. Det har skett en betydande resursöverföring från revision till de här kanslierna. Antalet revisionsrapporter har minskat kraftigt, och antalet granskade anslag har minskat kraftigt. Av alla EU:s institutioner som är i behov av reformer ligger revisionsrätten högt uppe på listan. Om detta råder inget som helst tvivel.

När det gäller alla dessa tre, kommissionen, medlemsländerna och för den delen revisionsrätten, har Sverige en mycket stark ståndpunkt. Vi tillhör de pådrivande länderna i nära samarbete med framför allt holländare, danskar och engelsmän. Inte minst med engelsmännen hade vi hade vi ett mycket bra samarbete på det senaste mötet som gjorde att vi blev mycket pådrivande i diskussionen. Jag tänker inte uppta nämndens tid med att upprepa sådant som ni väl känner till.

Anf. 26 ULF HOLM (mp):

Herr ordförande! Jag fick inget svar på min fråga från finansministern. Kan han tänka sig att lyfta upp till exempel frågan om rättigheten för en tjänsteman att ta upp frågor utan att få en bestraffning av sina chefer eller överordnade när man upptäcker inte går rätt till? Det står inte heller någonting här om att det kanske kan vara en bra idé att ha en enkel lagstiftning, vilket skulle göra det enklare att kontrollera saker och ting. Det är också saker som inte står här. Här är det bara efterkontrollen som är viktig, men det finns ett förarbete för att efterkontrollen ska bli enklare. Det anser jag att kommissionen har missat i det här programmet.

Anf. 27 Finansminister ANDERS BORG (m):

Vid går inte in på enskildheterna i någon av de här tre delarna, det vill säga kommissionens, revisionsrättens eller medlemsländernas arbete. Vi kan naturligtvis diskutera enskilda förslag, men vi kommer att göra mer generella inlägg på temat att alla de här tre institutionella delarna måste arbeta mer med frågan. Sedan kan vi naturligtvis diskutera exakt hur kommissionens handlingsplaner ska se ut. Öppenhet är mycket ofta och nästan alltid någonting som är befrämjande för effektivitet och väl fungerande system.

Anf. 28 LENA OLSSON (v):

Det är andra gången som jag är på ett EU-nämndsmöte. Jag skulle vilja ställa en fråga på det rättsliga området. Ser man någon tendens att

budgeten sväller där? Hur ser det ut? Jag kanske inte får ställa en sådan fråga, men jag gör det i alla fall.

Anf. 29 Finansminister ANDERS BORG (m):

Jag kan tyvärr inte svara på den frågan. Men vi kan gärna återkomma till hur det utvecklas på ett enskilt område i budgeten.

Anf. 30 ORDFÖRANDEN:

När det gäller punkt 4.1. konstaterar jag att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i det ärendet.

Vi går vidare till punkt 5 om finansiella tjänster och punkt 5.1. om direktiv om stabilitetsbedömning och så vidare.

Anf. 31 Finansminister ANDERS BORG (m):

Det är två frågor. Det är förvärvsdirektivet och betalningstjänsterna.

Förvärvsdirektivet har, som ni säkert vet, sin bakgrund i att det framför allt på de finansiella marknader finns ett starkt motstånd när man ser gränsöverskridande fusioner och företagsövertaganden. För något år sedan hade vi en situation där ABN AMRO, en holländsk bank, försökte ta över en italiensk bank och där det blev väldiga konvulsioner. Nu har vi en motsvarande situation när andra intressenter är intresserade av att ta över samma holländska bank, men nu är det helt plötsligt holländarna som ser allvarliga nationella problem med detta.

Här försöker vi hitta kriterier och ändrade gemensamma regler för hur sådana här förvärv får gå till. Det är någonting som vi är för. Vi gör den bedömningen att det finns en möjlighet att nå fram till en kompromiss även om det säkert kommer att vara komplicerade diskussioner.

Vill ni att jag drar betalningstjänstdirektivet samtidigt? Där har Sverige drivit en mycket tydlig hållning om att vi bör ha nya betalningsinstruktioner som inte överbelamras med krav som gör att de inte har möjligheter att agera och fungera väl. Vi har tillhört en blockerade minoritet där. Nu uppfattar vi att ordförandeskapet har lagt fram ett förslag till kompromiss som vi kan acceptera. Det betyder naturligtvis att en del andra länder inte är lika nöjda och att det även här kan bli rätt komplicerade diskussioner. Det viktiga är ju att få till stånd regler för kapital, soliditet och annat som gör att dessa de facto kan komma till stånd. Detta är inte banker utan betalningsöverföringsinstruktioner, och därför tycker vi att det är rimligt att man har lite lägre krav så att man kan få ned kostnaderna för betalningsöverföringar inom unionen.

Anf. 32 ULF HOLM (mp):

När det gäller 5.1. skulle jag önska att man kunde skicka över ett lite mer aktuellt dokument. Den faktapromemoria som är översänd till EU-nämnden är från förra hösten. Där står det att EU-parlamentet inte har några åsikter i frågan. Men nu redovisar Anders Borg att de hade åsikter och att det nås en kompromiss, och det tror jag är bra. Jag vet inte om jag har åsikter i själva sakfrågan eftersom jag inte förstår den riktigt, men den är säkert jättebra.

Anf. 33 Finansminister ANDERS BORG (m):
Vi lovar att återkomma med ytterligare information i ärendet.

2006/07:22
23 mars

Anf. 34 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns majoritet för regeringens ståndpunkt i båda dessa ärenden, både 5.1. och 5.2.

Jag hoppas att finansministern tar med sig synpunkten om materialet så att vi i framtiden kan få lite mer uppdaterat material.

Vad jag har förstått har vi inga ytterligare A-punkter. Jag hoppas att finansministern får en trevlig dag. Jag vet att ni ska diskutera budgetfrågor. Jag hoppas att finansministern är välvilligt inställd till riksdagens olika äskanden som kan beröra budgeten.

Vi tackar så mycket för i dag och jag önskar er en trevlig helg.

Anf. 35 Finansminister ANDERS BORG (m):
Tack så mycket.

2 § Gymnich

Utrikesminister Carl Bildt

Återrapport från ministerrådsmöte den 5 mars 2007

Information och samråd inför informellt ministermöte den 30 och 31 mars 2007

Anf. 36 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar utrikesministern, statssekreterare Clase och övriga medarbetare från Utrikesdepartementet välkomna till det här samrådet inför Gymnich. Jag vill också påpeka att det är ett informellt möte som utrikesministern ska åka till. Det har inte någon beslutskaraktär.

Vi ska börja med återrapporteringen och höra om utrikesministern har någonting att återrapportera från ministerrådsmötet den 5 mars 2007.

Anf. 37 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Det blir en återrapportering från lunchen. Den innehåller inte några avgörande sensationer. Det fördes en diskussion angående Iranpolitiken. Vi kommer att återvända till den. Sedan dominerades väldigt mycket av överläggningarna av fredsprocessen i Mellanöstern och inställningen till en möjlig palestinsk samlingsregering. Det har ju runnit rätt mycket vatten under broarna sedan dess, men det var en viktig och förberedande diskussion som sedan har lett vidare till det som ni har sett redovisat i form av gemensamma uttalanden.

Anf. 38 ORDFÖRANDEN:

Finns det några frågor om återrapporteringen? Om så inte är fallet går vi direkt över till information och samråd inför Gymnichmötet den 30 och 31 mars 2007.

Anf. 39 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Nämnden har väl fått det här brevet? Ja. Det är fyra punkter som ordförandeskapet tar upp. Jag nämner dem i den ordning som finns i mitt papper. Det är den europeiska grannskapspolitiken, västra Balkan, Iran och Mellanöstern. Jag skulle tro att tyngdpunkten i våra diskussioner kommer att ligga på den sista punkten, men låt mig börja med den europeiska grannskapspolitiken.

Där lade kommissionen, som bekant, fram en kommunikation för några månader sedan. Den har varit och är föremål för en informell diskussion. Vi förbereder ett *non-paper*, och jag tror att ett utkast till det har distribuerats till nämndens ledamöter. Det finns ett motsvarande sådant från Visegradländerna också. Ordförandeskapet har aviserat att de ska lägga fram ett papper som anger några utgångspunkter för det formella förslag som de kommer att lägga fram inför rådsmötet i juni. Det blir en preliminär diskussion kring detta.

Den svenska ståndpunkten är relativt bekant. Vi bejakar grannskapspolitiken i dess helhet i alla relevanta geografiska riktningar, får man väl säga i det här sammanhanget. Men det är klart att vi har en speciell betoning på östdimensionen av detta. Vi vill bygga ut den på olika sätt. Vi anger en del möjligheter när det gäller att göra frihandelsambitionerna

tydligare och också när det gäller att utsträcka till exempel energisamarbetet enligt den modell som har börjat tillämpas för de sydösteuropeiska länderna. Jag tror att det blir en diskussion som kommer att centreras mycket på det tyska papper som vi ännu icke har sett.

När det gäller västra Balkan handlar det dels om den process som nu är på väg till FN:s säkerhetsråd från Martti Ahtisaari, dels om den medling, eller vad man nu ska kalla det, som har bedrivits under hans ledning i Kosovofrågan. Den går nu över till säkerhetsrådet. Jag skulle föreställa mig att det kommer att bli en del diskussioner om hur det kan komma att utfalla i säkerhetsrådet. Om detta vet vi för ögonblicket praktiskt taget ingenting. >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<Det är möjligt att det kommer att bli en viss diskussion om detta. Det är svårt att veta om så blir fallet.

Vi är också något osäkra på om det vid den tidpunkten kan ha bildats en regering i Belgrad eller inte och i så fall sammansättningen av den regeringen och inriktningen av den regeringens politik. Det har stor betydelse för den diskussion som har förts angående möjligheterna att återta SSA-förhandlingarna. Jag vet inte hur det är i dagsläget. Jag har inte varit i kontakt med någon där nere de senaste dygnet men kommer självfallet att uppdatera mig inför diskussionen på fredag nästa vecka. Det är i stort sett det jag har att säga om västra Balkan.

Det har också varit en del utveckling i Bosnien av mer bekymmersam karaktär, om än inte dramatisk. Olli Rehn var där. Det är möjligt att det kommer att rapporteras om det också.

När det gäller Iran har vi sedan tidigare som ambition att föra en bred diskussion angående politiken gentemot Iran. Det brukar sluta med en diskussion om hur vi hanterar den kärntekniska frågan, kanske naturligt så.

Det är nu en rätt betydande enighet om en begränsad förstärkning av sanktionerna som kommer från FN:s säkerhetsråd. Det är en 60-dagarsperiod som detta handlar om. Tanken är att sanktionerna ska sända en signal om allvaret och enigheten i det internationella uppträdandet. Man har betonat enigheten mer än substansen i sanktionerna, skulle jag vilja säga, för att sända den politiska signalen. Men man sänder också mycket tydliga signaler om en förhandlingsberedskap och testar därmed det iranska ledarskapet ännu en gång. Jag tror att vi kommer fram till en mer kritisk tidpunkt när vi kan värdera detta, i maj eller så. Därför förväntar jag mig egentligen inte så mycket av Irandiskussion.

Mellanöstern blir rimligtvis den något större frågan. Den palestinska samlingsregeringen har som bekant bildats. Vi har tagit fram ett uttalande från Europeiska unionens sida som jag utgår från att nämnden har läst. Det innebär att vi välkomnar denna samlingsregering. Vi öppnar också för kontakter med den. Vi specificerar inte riktigt hur dessa ska gå till, men i praktiken kommer vi att ha kontakt med de ministrar som antingen är oberoende eller i förekommande fall företräder Fatah. Denna verksamhet har redan kommit i gång. Marc Otte, EU:s speciella representant, hade ett möte med finansminister Salam Fayyad relativt omgående för att markera detta. Och jag kommer att vara där i morgon kväll och träffar då president Abu Mazen. Det är väl mindre sensationellt i dessa sammanhang. Även om det är han som kommer att föra förhandlingar med Israel, kommer jag också att träffa den nye utrikesministern, finansministern

och informationsministern. Det blir alltså en relativt bred kontakt med den nya regeringen. Jag kommer självfallet också att träffa min israeliska kollega och andra företrädare för den israeliska regeringen plus oberoende företrädare på den palestinska och den israeliska sidan. Inte bara jag utan också andra kommer att befinna sig i regionen under den här tiden. Jag har noterat via medierna att också förbundskansler Merkel kommer att vara i regionen under kommande vecka.

Under den kommande helgen har Arabförbundet ett toppmöte i Riyadh. Där tror jag att Javier Solana kommer att företräda unionen. Det är en mycket bred diplomatisk aktivitet som kommer att ske från nu fram till Gymnich. Vi kommer säkert att försöka utvärdera de olika kontakter vi har haft för att se om det går att dra några slutsatser av dessa. En konkret fråga som kommer upp är TIM-mekanismen. Där har vi redan uppnått enighet om att vi fortsätter med TIM i tre månader. Det tror jag är mycket rimligt från alla tänkbara utgångspunkter, för även om vi ska göra något annorlunda vet vi inte vad detta annorlunda ska vara förrän efter ett tag. Vi måste nu utvärdera den palestinska regeringen, hur den fungerar, vad det är för mekanismer som de har. Det blir framför allt samtal med finansminister Salam Fayyad om ifall det finns möjlighet att återgå till ett mer direkt stöd och att mer direkt utnyttja de palestinska institutionerna. Det är för tidigt att göra den värderingen i dag, och det kommer att vara för tidigt att göra den också nästa helg. Men jag tror att tremånadersperioden är relativt rimligt avvägd för att vi ska kunna diskutera de alternativ som ska finnas i det sammanhanget. Det är vad jag inledande kan säga om detta. Men jag vill understryka att det kommer att rinna mycket vatten under broarna eller genom Jordanfloden från nu till nästa fredag. Det är i och för sig inte en så stor flod, men med Jordanflodens mått mätt kommer det att rinna mycket vatten.

Anf. 40 BODIL CEBALLOS (mp):

När det gäller sanktionerna mot Iran – det är inte så att jag inte tycker att vi ska ha några sanktioner – undrar jag hur pass mycket vi följer upp sanktioner mot olika länder. Finns det någon uppföljningsmekanism kring sanktionerna så att man ser att de når rätt resultat? Sanktioner kan ju föda andra reaktioner än de man förväntar sig. Det är min ena fråga.

Jag tycker att det är jättebra att det har bildats en samlingsregering och att man har kontakt med ett antal av ministrarna. Jag har svårt att förstå varför man inte också ska ha kontakt med Hamas ministrar. De är ändå valda. Vi brukar ju förespråka demokrati i andra lägen. När länderna anammar vår metod för att leda ett land, det vill säga att styra ett land demokratiskt, säger vi att vissa av dem vill vi inte prata med. Jag vill bara tala om att jag tycker att det är fel metod och att vi faktiskt borde samtala också med Hamas.

Anf. 41 LENA OLSSON (v):

Jag har samma synpunkt som Bodil Ceballos när det gäller Palestina. De har i ett demokratiskt val valt Hamas och Fatah. Det är beklagligt att man inte väljer att diskutera med båda sidorna. Det är Vänsterpartiets ståndpunkt. Norge till exempel har valt en annan linje. Sverige har ju under många år tidigare ställt sig på palestiniernas sida. Det har ju varit

Anf. 42 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Jag ska besvara frågan om sanktionerna först. Det är en mycket god fråga vad sanktioner egentligen har för effekt. Man fattar ofta beslut om dem för att de ska uppnå en viss effekt. Ibland konstaterar man att de inte alls uppnår den effekt man avser, att de får andra effekter än vad man avsett. Det är i grunden en politisk värdering som görs av medlemsstaterna. Den görs i detta fall framför allt av dem som sitter i säkerhetsrådet när de har att fatta de här besluten.

Om jag ska tolka en konsensus i den internationella debatten om de begränsade sanktioner som hitintills har införts gentemot Iran är det att de har haft en effekt. Jag är inte alldeles säker på att denna uppfattning är riktig, men den uppfattning som i dag är den förhärskande är att sanktionerna möjligtvis lett till tecken på en viss moderation i den iranska regeringens agerande. Jag refererar detta snarare än ansluter mig till den ståndpunkten.

I frågan låg implicit att sanktioner kan få en helt annan, kontraproduktiv effekt. Jag delar bedömningen att man ska vara aktsam på detta. Där tror jag inte att vi är än. Det är ju relativt begränsade sanktioner som det handlar om. Det tror jag också är riktigt. Hela politiken mot Iran ska ses i ett lite längre tidsperspektiv, där vi är beredda att trappa upp stegvis under en relativt utdragen tid för att kunna kalibrera politiken.

Formellt sett har medlemsstaterna att rapportera om uppföljningen av sanktionerna och vilka åtgärder vi vidtar inom EU-kretsen.

När det gäller den palestinska samlingsregeringen och kontakterna med denna har både vi i Sverige och EU en tydlig politik när det gäller Hamas som organisation. Även om den inte, vad vi vet, haft anknytning till någon våldsaktivitet under de senaste åren, betraktar vi den fortfarande som en terrororganisation och har ty följande inga kontakter med den.

Vad gäller regeringen uttrycker jag mig som så att vi har kontakter med den palestinska regeringen. Jag förkunnar ingen officiell doktrin att vi inte har kontakter med företrädare för vissa partier inom denna regering. Koalitionsregeringar betraktar jag som koalitionsregeringar där i princip alla företrädare regeringen och alla företrädare samma politik. Jag tror att det skulle bli lite underligt annars.

När detta är sagt har vi anledning att ha kontakt med vissa, men vi har inte nödvändigtvis anledning att ha kontakt med andra. Det är klart att jag har naturliga skäl att ha kontakt med utrikesministern. Konstigt vore det väl annars. Jag har anledning att ha kontakt med finansministern på grund av diskussionen om TIM-mekanismens framtid. Jag har anledning att ha kontakt med informationsministern både därför att jag känner honom – han var här rätt nyligen – och därför att han har en del andra politiska funktioner. Dessa tre är inte ens med i Fatah, utan samtliga tre är oberoende. Det är så jag skulle formulera den svenska politiken.

Jag formulerar en mycket tydlig linje vad gäller Hamas som organisation. Vi har kontakter med den palestinska samlingsregeringen, och de utfaller så att det är dessa som jag har kontakter med. Jag skulle tro att

samma mönster kommer att gälla för andra svenska företrädare som kommer att vara där nere.

Anf. 43 BODIL CEBALLOS (mp):

Herr ordförande! Jag har bara en kort fråga. Vem har Fredrik Reinfeldt kontakt med?

Anf. 44 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Den frågan har ännu icke uppkommit eftersom han ännu inte varit där.

Anf. 45 LENA OLSSON (v):

Efter ditt resonemang om vem du kommer att ha kontakt med undrar jag om det i praktiken kan resultera i att man också har kontakter med ministrar från Hamas.

Anf. 46 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Jag ser inget sådant behov, ingen sådan anledning och ingen sådan planering.

Anf. 47 URBAN AHLIN (s):

Jag vill bara ge den socialdemokratiska synen på de punkter som ska behandlas på Gymnich.

När det gäller grannskapspolitiken har svenska regeringen, om jag förstått det rätt, sänt in ett material till följd av ett material. Vad är det för material? Jag trodde att ni hade sänt in det.

Anf. 48 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Nej, vi har inte gjort det än, men vi avser att göra det. Det kan skilja sig i detaljer, men det kommer inte att bli radikalt annorlunda.

Anf. 49 URBAN AHLIN (s):

Huvuddragen i detta dokument är väldigt bra, så vi stöder det i huvudsak. Det är utmärkt. Jag tror att det är väsentligt att Sverige tillsammans med de länder som vill för fram den östliga dimensionen, för som utrikesministern säger stöder vi naturligtvis att vi ska ha en grannskapspolitik i alla riktningar. Men det är klart att vi som nation har ett stort intresse av att den östliga dimensionen i denna grannskapspolitik utvecklas och förbättras. Vi stöder alltså regeringen i detta.

När det gäller Kosovo vill jag bara understryka vikten av att Europeiska unionen fortsatt har en gemensam syn.

När det gäller Iran delar jag den uppfattning som utrikesministern ger en bild av, att det inte är helt klart vad det är som skapar en förändring på marken i Iran, om det är sanktioner eller presidentens dåliga hantering av ekonomin och läget där.

Jag har vid två tillfällen under en ganska kort tid varit i Iran. Det enda presidenten har som trumfkort i den inrikespolitiska debatten är just diskussionen med omvärlden om kärnenergifrågor. I övrigt är det uppenbart att det finns en våldsam kritik mot hur han hanterar landet både ekonomiskt och politiskt och hur han med sina utspel faktiskt isolerar landet.

Jag delar uppfattningen att det gäller att vara noggrann med hur sanktionsinstrumentet används så att det inte används av presidenten för att stärka sin ställning. Vi vill ju stödja det iranska samhället som är i opposition mot presidenten.

I sammanhanget vill jag också säga att Tysklands och Frankrikes fångar nyligen har släppts. Nu lämpar sig inte detta för en EU-nämnds-diskussion, men vi har ju två svenska fångar där, och vid det här tillfället kanske det ändå är lämpligt att ta ett samtal med Frankrikes och Tysklands utrikesministrar om frisläppandet.

Till sist vill jag ta upp detta om den palestinska regeringen. Utrikesministern gjorde vid det förra EU-nämndssammanträde som jag var med på – det kanske har varit något sammanträde efter det – på ett föredömligt sätt en utvikning om de kriterier som kvartetten har satt upp och om hur svårt det blir att till punkt och pricka uppfylla dem innan man kan ha en mer normal relation till den palestinska regeringen. Jag delar den uppfattning som utrikesministern framför här. När det nu har tagits konstruktiva steg på den palestinska sidan är det viktigt att också den europeiska unionen använder en konstruktiv approach för att kunna normalisera relationen till den palestinska regeringen.

Regeringar ska man samtala med. Organisationer kan man ha synpunkter på och strunta i, men det är svårt för ett land som Sverige att säga att det finns regeringar som vi över huvud taget inte är beredda att samtala med. Vi delar den uppfattningen, så detta blir en lätt resa för utrikesministern.

Anf. 50 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Jag har kanske inte så mycket kommentarer. Men jag vill säga att jag inte uttryckte mig lika explicit om Iransituationen som Urban Ahlin gjorde, men i grunden har vi nog samma syn. Den konsensus i den internationella debatten som jag refererade, om att sanktionerna har haft effekt, skulle jag kanske ställa mig lite tveksam till. Jag tror att det finns andra faktorer som är väl så betydelsefulla när det gäller de tendenser vi tycker oss se i det iranska samhället. Men vi vet inte så mycket om detta än. Vi noterar att detta är en politik som i allt väsentligt faller inom FN:s säkerhetsråds domvärjo.

När det gäller den palestinska regeringen förefaller vi ha samma syn. Det är många faktorer som är viktiga att notera och ha kontakt med. Vid Arabförbundets möte i Riyadh kommer man att återupprepa fredsinitiativet från Beirut 2002. Såvitt vi kan förstå kommer man inte att förändra det i någon del, utan man upprepar det. Anledningen till att man inte tar några ytterligare steg är att man säger att man nu har nått en punkt där man väntar sig en förhandling innan man kan gå längre.

Det har inträffat en intressant förändring i den israeliska regeringens deklarerade inställning under de senaste veckorna – kanske en del under påverkan från samtal med internationella aktörer. Till skillnad mot hur negativt man tidigare har uttryckt sig om det initiativet var premiärminister Olmert senast i går mycket positiv angående grunderna för det, även om man säger att det finns element i det som man inte är beredd att acceptera. Det gäller framför allt att man inte vill acceptera 1967 års gränser utan justeringar. Man har också en annan inställning när det gäller flyktingarnas återvändande.

Alla dessa faktorer kan ha destabiliserande effekt – vad som händer i Ramallah med regeringen och dess förmåga att arbeta samman om det går för att få säkerhetsstyrkorna under kontroll, att sluta med Qassamraketer och att frige fångar, inklusive den israeliske fångne soldaten. Initiativen i Riyadh och Israel–Libanon-situationen ska inte förglömmas. Den är rätt känslig. En annan viktig faktor är Syriens roll. I bakgrunden ligger Irans inflytande och i någon utsträckning också den instabila situationen i Irak. Det är alltså just nu ett betydande fokus på diplomatin kring Mellersta östern.

Anf. 51 KERSTIN LUNDGREN (c):

Ordförande! Jag skulle vilja blicka något längre framåt. Vill utrikesministern ge en bild av hur man resonerar i det fall säkerhetsrådet skulle säga nej till Ahtisaaris plan? Hur resonerar ni? Hur resonerar EU? Har EU något fotarbete visavi Ryssland för att försöka påverka i detta sammanhang?

Anf. 52 Utrikesminister CARL BILDT (m):

>>> *Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen* <<<

Anf. 53 BODIL CEBALLOS (mp):

Jag tänkte fråga om något som inte har med själva dagordningen här att göra men som är högaktuellt. Jag talar om Kubafrågan. Jag lyssnade på vad kubanen sade på tv. Det han uttryckte var inte nådigt.

Anf. 54 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Fanns det inte en liten underton av kritik?

Anf. 55 BODIL CEBALLOS (mp):

Det var mycket kritik. Därför undrar jag hur det kan komma sig att han var så väl förberedd på vad han ska säga. Det syntes att han var det. Vad sade du egentligen? Vad gav du uttryck för? Det här måste ju ha föranletts av något mer än bara av att du har räknat upp Kuba tillsammans med andra. Har du gjort någonting annat? Det skulle jag vilja veta. Har du sagt något eller kanske varit lite ovänlig? Något måste det ju ha varit som har föranlett att han uttryckte sig på det här sättet.

Jag vill säga en sak till. I viss mån har jag väntat på att detta skulle hända. Även andra kommer snart att kritisera oss för brott mot de mänskliga rättigheterna. Vi är väldigt snara med att kritisera andra. Snart kommer man att kritisera oss för det sätt på vilket vi själva betar oss mot dem som är asylsökande – vi skickar ut dem, de torteras och så vidare. Vår hjältegloria har ju fallit, och det var bara en tidsfråga innan någon skulle ge igen.

Anf. 56 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Det här ligger ju lite utanför samrådet med EU-nämnden, men vi har kanske inte så mycket annat att diskutera.

>>> Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen <<<
>>> Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen <<<
>>> Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen <<<
>>> Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen <<<
>>> Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen <<<

2006/07:22

23 mars

Såvitt jag vet har vi inte gjort något annat som kan ha föranlett detta. Men man vet aldrig. Det finns väl de som retar sig på min person. Det kan väl vara något sådant. Det finns alla möjliga tolkningsmöjligheter.

Jag håller i och för sig med om att vi ska vara beredda att ta kritik. Vi har fått kritik för hanteringen av Egyptenärendet. Vi har accepterat den kritiken och också vidtagit åtgärder för att rätta oss efter kritiken. Det ingår i systemet. Vi är inte ofelbara. Men det var inte detta som den kubanske ambassadören talade om. Det han sade handlade om vikingatiden, kolonialt slaveri, blodig imperialism och så vidare. Vi är ju en ny regering och kan inte ta ansvar för vad tidigare regeringar har haft för sig. Det var mycket märklig kritik, måste jag säga.

Anf. 57 BODIL CEBALLOS (mp):

Vi fortsätter ändå att förfölja invandrare. Det upplever man mycket i Latinamerika, eftersom latinamerikaner inte har asylskäl utan skickas tillbaka.

Jag gör inte samma tolkning som du av hans desperation. Snarare upplever Kuba just nu något av ett uppsving på grund av att det är så många andra vänsterregeringar. Castro har blivit kompis med Chávez och andra. Jag tror att de snarast känner sig stärkta.

Vi ser tydligen bilden på olika sätt. Det är i alla fall den känsla jag har.

Anf. 58 ORDFÖRANDEN:

Nu är vi i periferin av Gymnich, men det kan kanske vara intressant att tala om detta.

Anf. 59 URBAN AHLIN (s):

Vi är i periferin, men jag vill ändå säga ett par saker om detta. Det är klart att vi socialdemokrater stöder utrikesministern när han protesterar mot det språkbruk som Kubas FN-ambassadör använde vid Human Rights Councils möte.

Vi ska naturligtvis med hög röst påtala och kritisera kränkningar av mänskliga rättigheter och tillämpandet av dödsstraff överallt i världen. Kubanernas reaktion är fullständigt våldsam.

Samtidigt ska vi från svensk sida inte överdriva situationen. Jag tror att det är väsentligt med tanke på det som Bodil Ceballos var inne på. Det är ett sorgligt faktum, men Castro har trots allt ett visst inflytande. Det är ett slags revolutionär era som pågår i hela Latinamerika och Sydamerika. Det är ledsamt att det är på det sättet.

Vi vet att Kuba snart står inför en förändring. Förr eller senare dör Fidel Castro. Frågan är då: Ska Sverige då vara där och kunna spela en roll i förändringen av det samhället? Och hur ska vi upprätthålla kontakten med länder runt omkring i Sydamerika och Latinamerika så att vi kan påverka dem i demokratisk riktning?

Sorgligt nog går Chávez och andra i fel riktning. Jag menar att Sverige långsiktigt måste fundera på vilken roll vi vill ha i Latin- och Sydamerika och hur vi vill kunna påverka.

Jag tycker att det är jättebra att utrikesministern kritiserar kränkningar av de mänskliga rättigheterna. Det är ett oacceptabelt språkbruk från Kuba. Men Sverige är en stark nation, och vi behöver kanske inte heller överdriva konflikten. Vi ska fundera lite på framtiden också.

Anf. 60 ORDFÖRANDEN:

Vill utrikesministern kommentera detta?

Anf. 61 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Nej, inte mer än att jag vill säga att den diskussion som vi nu är på väg in i är relevant och viktig. Låt oss föra den när vi har den sedvanliga diskussionen mellan EU-nämnden och utrikesutskottet. Detta är kanske mer en fråga för utrikesutskottet.

>>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<

Anf. 62 ORDFÖRANDEN:

Vi har ju haft uppe Kuba i EU-nämnden ett flertal gånger i samband med frågan om hur Kuba behandlar våra ambassader och när det gäller de möjligheter som ambassaderna har att agera på Kuba och så vidare.

Anf. 63 KERSTIN LUNDGREN (c):

Ordförande! Jag tycker naturligtvis att det är spännande att höra ett allmänt utrikespolitiskt samtal, men jag undrar om detta är EU-nämndens uppdrag. Jag tycker att vi borde vara tydligare med vad som är EU-nämndsfrågor och försöka hålla fast vid det. Annars kan det bli en lång utrikespolitisk debatt.

Anf. 64 ORDFÖRANDEN:

Jag kan hålla med Kerstin Lundgren om det, men det här var ett aktuellt ärende som just varit uppe och som har fått mediebevakning. Det kan naturligtvis vara intressant att göra den här utvidgningen. Men det är inte någon allmän EU-nämndsfråga. Det håller jag med om.

Anf. 65 CARL B HAMILTON (fp):

Jag tänkte säga det som ordföranden sade. Jag har ju inte sagt någonting annat, så det verkar väldigt platt att komma med den synpunkten. Men vi har i EU-nämnden ändå en tradition. Har man utrikesministern eller någon annan minister här och det är en väldigt aktuell fråga så drar man sig inte för att ta upp den, även om den inte står på nästa dagordning. Jag tror att det ligger i riksdagens intresse att hålla sig framme.

Jag skulle kanske ändå ställa en annan fråga. Det gäller det dokument som handlar om *European neighbourhood policy*. Utrikesministern sade att det ska skickas in. Ska det här diskuteras i utrikesutskottet, eller är riksdagen mer involverad i detta? Om man har synpunkter...

Om man har synpunkter är de välkomna, kort sagt. Så kan det formuleras.

Anf. 67 URBAN AHLIN (s):

Jag hakar på där. Jag tycker inte att vi behöver göra någon sak av det. Men det skulle faktiskt kunna lämpa sig att vi har ett resonemang mellan utrikesutskottet och regeringen när det gäller grannskapspolitiken. Vi gjorde ju ett ganska stort arbete under förra mandatperioden, under ledning av Cecilia Wigström, med att fundera ut olika planer och idéer. Det kan kanske vara något att tänka på, inte för det dagsaktuella ärendet men lite för framtiden.

Anf. 68 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Mycket gärna. Och som sagt: Det här kommer att ligga på bordet inför rådsmötet i juni, såvitt vi förstår. Det här är bara ett inspel som vi just gör. Det ska kanske inte jämföras med tio Guds bud i varje tänkbar del. Men det hindrar inte att synpunkter kan vara välkomna, gärna under dagen. Tanken är ju att spela in det under nästa vecka. Det är bara underlag för diskussionen. Sedan ser vi vad tyskarna kommer med, och det blir ett preliminärt papper från deras sida inför juni. Då kan det mycket väl finnas anledning eller starka skäl, skulle jag vilja säga, att ha den typ av diskussion som vi nu refererar till här.

Anf. 69 ORDFÖRANDEN:

Vi kan hamna i de här diskussionerna i och med att vi i EU-nämnden har förmånen att ha statsråden här. Det har man ju inte i utrikesutskottet på samma sätt. Men jag vet att det nu pågår diskussioner om att utrikesministern ska komma till utrikesutskottet också. Då kan man ju ta upp sådana här saker.

Om vi avslutar just den här utrikespolitiska informationen och diskussionen vill jag fästa uppmärksamheten på att vi nu har Berlindeklarationen på vårt bord. Vi har också statssekreterare Clase här som ska åka till Berlin och kanske fests om. Jag vet inte, men det är väl det det handlar om, att fira jubileum. Jag vet inte om utrikesministern får delta i de festligheterna.

Anf. 70 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Jag fests i Ramallah.

Anf. 71 ORDFÖRANDEN:

Utrikesministern fests i Ramallah i stället. Men det finns nu möjlighet att ställa någon fråga eller ge någon synpunkt till statssekreteraren eller utrikesministern om den här Berlindeklarationen.

Anf. 72 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Låt mig bara säga att det har varit mycket diskussion om denna deklaration. Vi har väl från början försökt att tona ned det och säga: Det här blir ett, så att säga, allmänt uttalande.

Nu har ju vissa texter delgetts, om jag har förstått det hela rätt. Det kommer nu att bli så att den här antas på söndag morgon. Det ska vara en festakt i det nyinvidga historiska museet, en högtidlighet där Merkel håller tal. Där ska även Prodi och Barroso och Pöttering tala. Sedan kommer den här deklarationen att undertecknas av företrädare för de tre institutionerna, det vill säga Merkel och Barroso och Pöttering, men den undertecknas inte av de enskilda medlemsstaterna.

Texten är mer eller mindre tillgänglig för nämndens ledamöter, har jag förstått. Den är förmodligen bättre på tyska.

Anf. 73 ORDFÖRANDEN:

Det verkar inte vara några komplikationer omkring det här. Vi hade ju en beredning i EU-nämnden i går kring det här.

Anf. 74 URBAN AHLIN (s):

Jag vill bara kort ta upp precis det som utrikesministern säger. Om man läser den här texten ser man att den är ganska – vad ska man kalla det? – krystad. Jag letar efter ett annat ord, men okej. Det står till exempel: Genom Europeiska unionen förverkligar vi våra gemensamma ideal och sådant där. Brukar vi inte tala om värderingar?

Vi har ju inte sett texten på tyska. Jag är bara lite nyfiken. Men det kan kanske vara värt att fundera på hur vi uttrycker oss på en del ställen. Jag tycker att det hade varit bättre att tala om värderingar och betona det. Sedan är det positivt att det ändå står att alla medlemmar i Europeiska unionen har bidragit, så att det inte finns någon kritik mot de utvidgningar som har skett. Det är positivt.

Anf. 75 ORDFÖRANDEN:

Jag kan konstatera att den tyska texten finns här också, om det är någon som vill ta del av den. Jag kan också konstatera att den var svulstigare i går än vad den är i dag. De europeiska folken tror jag har försvunnit från texten, till exempel.

Anf. 76 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Jag ska bara upprepa det. Det är ju väldigt svårt att skriva en text som utfaller med lika stor skönhet och samma klangfärger i alla språk. Det går nästan inte.

Jag har nu bara sett den tyska texten som hastigast. Det är lite mer märt i den tyska texten, om man kan tyska. Man förlorar lite av detta i olika översättningar. Jag såg den först på engelska, och då var den påfallande både märt- och klanglös. Men det ligger i det europeiska samarbetets natur att språken har olika valörer, och det utfaller lite olika i översättningar.

Sakinnehållet är väl i huvudsak bra. Det är klart att vi hade velat att utvidgningen skulle ha understrukits på ett tydligare sätt. Det är ingen tvekan om det. Jag tycker att det är för svagt i den delen, men det är som det är.

Anf. 77 CARL B HAMILTON (fp):

Eftersom vi har statssekreteraren här vore det intressant att höra hur resonemangen har gått de senaste dygnen. Har det betytt någonting vad Sverige har gjort, till exempel?

2006/07:22

23 mars

Anf. 78 Statssekreterare NICOLA CLASE:

Vi har tydliggjort för tyskarna att vi tyckte att utvidgningsdelen var lite svag och att vi hade velat se starkare skrivningar. Vi är väldigt tack-samma för de synpunkter som kom in från nämnden. Och det har ju skett en förbättring jämfört med det som låg i går på den här sidan.

Men det är ju 27 medlemsstater som ska enas. Och vad man ser inför en sådan här övning är väl att det, för att man inte ska förstöra feststämningen, blir minsta gemensamma nämnare, så att säga. Det är väl det som vi då kan se här.

Egentligen har det inte varit så intensiva förhandlingar under sista tiden. Tyskarna har klargjort att om det var någonting som var extremt viktigt för ett medlemsland så måste det framföras. Från vår sida prioriterade vi några få saker. Utvidgningen var något som vi slogs för. En annan fråga var det här med *we, the peoples of Europe*. Vi påpekade att vi kanske tyckte att det var lite att ta i.

Anf. 79 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi för en intressant dialog kring olika utrikespolitiska problem och skeenden.

Vi ska nu fira EU på olika sätt. Det är 50-årsjubileum till helgen. Ni far till Berlin, och utrikesministern far till Ramallah – jag vet inte om det blir mycket EU-firande där. Självtänkte jag gå till biografen Rival i eftermiddag. Där lär det vara en speciell högtid för detta ändamål. Det är kanske flera ur EU-nämnden som gör detta.

Vi tackar utrikesministern, statssekreteraren och medhjälpare för det här samrådet eller för den här informationen – så ska vi kalla det – och önskar er en trevlig helg, var och en på sitt håll.

Innehållsförteckning

1 § Ekofin	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 2 Finansminister ANDERS BORG (m)	1
Anf. 3 CARL B HAMILTON (fp)	2
Anf. 4 Finansminister ANDERS BORG (m)	3
Anf. 5 ORDFÖRANDEN	3
Anf. 6 Finansminister ANDERS BORG (m)	3
Anf. 7 Departementsrådet PER CLASSON	4
Anf. 8 Finansminister ANDERS BORG (m)	4
Anf. 9 STAFFAN DANIELSSON (c)	4
Anf. 10 Finansminister ANDERS BORG (m)	5
Anf. 11 ULF HOLM (mp)	5
Anf. 12 LENA OLSSON (v)	6
Anf. 13 Finansminister ANDERS BORG (m)	6
Anf. 14 ORDFÖRANDEN	6
Anf. 15 Finansminister ANDERS BORG (m)	7
Anf. 16 ORDFÖRANDEN	7
Anf. 17 Finansminister ANDERS BORG (m)	7
Anf. 18 LENA OLSSON (v)	7
Anf. 19 Finansminister ANDERS BORG (m)	7
Anf. 20 ULF HOLM (mp)	7
Anf. 21 Finansminister ANDERS BORG (m)	8
Anf. 22 Kanslirådet LOTTA KARLE	8
Anf. 23 ORDFÖRANDEN	8
Anf. 24 ULF HOLM (mp)	8
Anf. 25 Finansminister ANDERS BORG (m)	9
Anf. 26 ULF HOLM (mp)	9
Anf. 27 Finansminister ANDERS BORG (m)	9
Anf. 28 LENA OLSSON (v)	9
Anf. 29 Finansminister ANDERS BORG (m)	10
Anf. 30 ORDFÖRANDEN	10
Anf. 31 Finansminister ANDERS BORG (m)	10
Anf. 32 ULF HOLM (mp)	10
Anf. 33 Finansminister ANDERS BORG (m)	11
Anf. 34 ORDFÖRANDEN	11
Anf. 35 Finansminister ANDERS BORG (m)	11
2 § Gymnich	12
Anf. 36 ORDFÖRANDEN	12
Anf. 37 Utrikesminister CARL BILDT (m)	12
Anf. 38 ORDFÖRANDEN	12
Anf. 39 Utrikesminister CARL BILDT (m)	12
Anf. 40 BODIL CEBALLOS (mp)	14
Anf. 41 LENA OLSSON (v)	14
Anf. 42 Utrikesminister CARL BILDT (m)	15
Anf. 43 BODIL CEBALLOS (mp)	16
Anf. 44 Utrikesminister CARL BILDT (m)	16
Anf. 45 LENA OLSSON (v)	16
Anf. 46 Utrikesminister CARL BILDT (m)	16
Anf. 47 URBAN AHLIN (s)	16

Anf. 48	Utrikesminister CARL BILDT (m).....	16	2006/07:22
Anf. 49	URBAN AHLIN (s)	16	23 mars
Anf. 50	Utrikesminister CARL BILDT (m).....	17	
Anf. 51	KERSTIN LUNDGREN (c).....	18	
Anf. 52	Utrikesminister CARL BILDT (m).....	18	
Anf. 53	BODIL CEBALLOS (mp)	18	
Anf. 54	Utrikesminister CARL BILDT (m).....	18	
Anf. 55	BODIL CEBALLOS (mp)	18	
Anf. 56	Utrikesminister CARL BILDT (m).....	18	
Anf. 57	BODIL CEBALLOS (mp)	19	
Anf. 58	ORDFÖRANDEN.....	19	
Anf. 59	URBAN AHLIN (s)	19	
Anf. 60	ORDFÖRANDEN.....	20	
Anf. 61	Utrikesminister CARL BILDT (m).....	20	
Anf. 62	ORDFÖRANDEN.....	20	
Anf. 63	KERSTIN LUNDGREN (c).....	20	
Anf. 64	ORDFÖRANDEN.....	20	
Anf. 65	CARL B HAMILTON (fp)	20	
Anf. 66	Utrikesminister CARL BILDT (m).....	20	
Anf. 67	URBAN AHLIN (s)	21	
Anf. 68	Utrikesminister CARL BILDT (m).....	21	
Anf. 69	ORDFÖRANDEN.....	21	
Anf. 70	Utrikesminister CARL BILDT (m).....	21	
Anf. 71	ORDFÖRANDEN.....	21	
Anf. 72	Utrikesminister CARL BILDT (m).....	21	
Anf. 73	ORDFÖRANDEN.....	22	
Anf. 74	URBAN AHLIN (s)	22	
Anf. 75	ORDFÖRANDEN.....	22	
Anf. 76	Utrikesminister CARL BILDT (m).....	22	
Anf. 77	CARL B HAMILTON (fp)	22	
Anf. 78	Statssekreterare NICOLA CLASE	23	
Anf. 79	ORDFÖRANDEN.....	23	